

**СДРУЖЕНИЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИТЕ НА
РАСТИТЕЛНИ МАСЛА И МАСЛОПРОДУКТИ В
БЪЛГАРИЯ**

София 1000, бул. Витоша 47, тел./факс: 02/ 989 24 08
E-mail: sunoil@mb.bia-bg.com ; WEB: www.sunoil-bg.org

Изх.№ 7/27.05.2020

**ДО МИНИСТЕРСТВО НА
ФИНАНСИТЕ
НА ВНИМАНИЕТО НА МИНИСТЪР
ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ**

С Т А Н О В И Щ Е

Относно проекти на следните нормативни документи:

- 1. Наредба за изменение и допълнение на Наредба №Н-7/2016 г. за определяне реда и начина за изпращане на данните от средствата за измерване и контрол по чл. 103 а, ал.1 от Закона за акцизните и данъчни складове**
- 2. Правилник за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за акцизните и данъчни складове**

„Сдружение на производителите на растителни масла и маслопродукти в България“ в качеството си на единствената национална представена браншова организация с поредица от писма: изх.№05-15-7/25.09.2019год, изх.№02-0037/28.11.2019 год. на БСК и изх.№ 2/30.01.2020 год. на СПРММБ Ви информирахме за несъстоятелността и невъзможността за изпълнение на предлаганите нормативни изменения. Официален коментар по поставените от бизнеса ни аргументи не получихме.

В хода на стартиралото обществено обсъждане на горе цитираните промени в законодателството за пореден път изразяваме становището си на база професионалния си опит и експертиза по повод изисквания за монтиране на автоматизирани системи за отчетност в реално време на

количества енергийни продукти от освободен от акциз краен потребител с двойно предназначение а именно:

1. Кръгът на ново задължените лица е изключително широк - производители на растителни масла, козметична и фармацевтична промишленост, печатарска индустрия, производство на бои и лакове и др., без да се отчита спецификата на съответните производства. Една част от тях използват органичните разтворители в рецептура на произвежданите крайни продукти (бои, лакове, разреждатели, козметична и фармацевтична промишлености), а в други индустрии органичните разтворители са спомагателни материали (печатарската и каучукова промишлености), като потреблението на енергийните продукти с двойно предназначение е еднократно.

Коренно различна е употребата на енергийния продукт-хексан (код по КН 27101225) при производството на растителни масла. Той се използва многократно в затворен цикъл като консуматив(разтворител) за извличане на остатъчното количество растителни масла от пресования материал в екстракционни инсталации, където хексанът циркулира в затворена система и се използва многократно. Прилагането на съвременни системи за екстрахиране позволява количеството хексан, което се използва многократно в затворен цикъл при непрекъснатата работа на екстракционните инсталации статистически да е в рамките на допустимото по Наредба № 7 /2003 - 1 kg на тон преработено семе.

С цел оптимизиране на производствените мощности е предвидено работният резервоар за хексан реално да се използва и като оборотен резервоар в който постъпва отработения хексан. Разхода на хексан в това производство се явява остатъкът от разтворител в олиото, шрота, водата и въздуха, който според актуалните законодателни изисквания е незначителен.

На база горе изложеното е видно ,че количеството доставен хексан може да се измерва еднократно при доставка, а не в процеса на многократната му индустриалната употреба.

2. В предлаганите промени се предвижда монтиране на автоматизирани системи за отчетност □ осигуряване на интернет достъп на митническите органи до автоматизираните системи за отчетност на задължените оператори.

Въвеждането на горепосочените системи за измерване, отчетност и онлайн контрол е изключително скъпо и при повечето предприятия надвишава неколkokратно годишната стойност на използваното количество хексан. Измерването на вложения хексан, както и наличието му в суровините, материалите и произведените и складираните стоки е технически невъзможно и поради поставеното изискване средствата за измерване и контрол да отговарят на Закона за измерванията и нормативните актове по неговото прилагане. От особена важност е да се отбележи, че в много от маслопреработвателните предприятия резервоарите за съхранение на хексан и прилежащите им инсталации са вкопани в земята съгласно противопожарни и противовзривни изисквания и поставянето на допълнителни датчици, проверката, калибрирането и сервизирането им е много скъпо и трудоемко. Освен това монтирането на измервателни прибори на произведените стоки е необосновано защото разхода на хексан нормативно се определя на база количество на преработената маслодайна суровина, а не на база произведени стоки.

Анализирайки целесъобразността на тези еднократни инвестиции и допълнителните такива за поддържане и контрол следва да се отчита и употребяваното количество хексан за производството на растителни масла. По статистически данни през последните 5 години маслопреработвателните предприятия преработват от 800 - 1000 хил. тона (слънчоглед и рапица) годишно, като част от преработените количества суровина са без използване на екстракция, респективно на хексан. При максимално допустима норма от 1 кг. хексан /тон преработен слънчоглед, общата консумация на хексан в индустрията е 800 – 1000 тона годишно.

За такива незначителни количества консуматив не са икономически целесъобразни значителните финансови разходи за закупуване, монтаж на допълнителни измервателни средства с висок клас на пожаро и взривоопасност, сервизирането и калибрирането им, включително и нови софтуерни продукти за онлайн достъп и отчетност.

3. С предвидените промени се задължават операторите да се приведат в съответствие с изискванията на законодателните промени за срок от три месеца който е неизпълним по следните причини:

- В този срок трябва да изготвят проекти за резервоарите, контролните точки за замерване и свързване към софтуера, които да бъдат съгласувани и одобрени от Агенция Митници. Заявката и доставката на измервателните средства отнема мин. 4 месеца при нормални условия на търговия. Необходимо е и време за монтирането, извършването на метрологични замервания и издаването на метрологичен сертификат

Поради спецификата на производство на растителни масла чрез екстракция (непрекъсваем и целогодишен работен режим) за извършване на горепосочените дейности е необходимо принудително спиране на производствения процес, изпразване на всички резервоари и складови площи от суровини, материали и крайни продукти, което е на практика невъзможно предвид на целогодишното използване на складовете на заводите при застъпване на реколтите от маслодайни култури. Такива дейности се извършват по специална процедура съгласувана и под контрола на ПБЗН (Пожарна безопасност и защита на населението). Поради непрекъснатия режим на работа на заводите, подобни технологични прекъсвания ще доведат по загуба на капацитет, неизпълнение на подписани договори за реализация, съответно загуба на нереализирания приход от реализация на готова продукция.

След провеждане на горепосочените мероприятия следва да се монтират контролери, които да предават данните от контролните точки едностранно до ИКУНК чрез специално конфигурирани частни мрежи или GPRS системи така, че да се гарантира сигурна криптирана комуникация и възможност за защита от манипулиране.

- въвежда се изискване да се използват автоматизирани системи за отчетност които да позволяват извършване в реално време на контрол на количеството енергийни продукти които се получават и използват в обектите в т.ч. и на суровините, материалите и произведените и складираните стоки. Това означава непрекъснат интернет достъп на Агенция

Митници до автоматизираните системи за отчетност на операторите от бранша.

Съгласно действащото законодателство нормираното количество хексан необходимо за преработката на 1 тон черен маслодаен слънчоглед е максимално 1 кг/тон семе. Досега операторите от бранша ежесечно информират Агенция Митници за доставените, използваните и налични количества хексан, както и преработеното количество слънчоглед и готовите продукти (олио и шрот), т.е. и в момента съществува действаща система за отчитане на използваното входящо количество хексан.

За периода на прилагане на сега действащото законодателство не са констатирани нарушения и системни пропуски от страна на операторите от бранша поради което считаме за административна тежест въвеждането на нови изисквания свързани с финансови разходи, преки производствени загуби и препятстване на нормалния непрекъсваем производствен процес.

На база гореизложеното още веднъж настояваме за прецизиране обектите в които да се прилагат горепосочените законодателни промени, като от обхвата на Наредбата да се изключат заводите от маслопреработвателната промишленост. Основание за това искане е следното:

В обектите за производство на растителни масла по метода на екстракция с хексан практически е невъзможна злоупотреба със акцизна стока предвид многократната употреба в затворен цикъл, законодателно нормирания разход на хексан на тон преработено семе, както и регламентирано и системно контролирано остатъчно съдържание на хексан в крайните продукти - растително масло и шрот.

С уважение: (п)

Яни Янев-председател